

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/14/2015
Identifikačné číslo spisu:	1099899781
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1099899781.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Anny Markovej a JUDr. Dariny Ličkovej, v právnej veci žalobcov: 1. AKUS, a. s., Miletičova 23, 821 09 Bratislava, IČO: 36 617 947 a 2. JUDr. Alojz Rakovský, Miletičova 21, 821 08 Bratislava (pôvodne JUDr. Július Goga, advokát, Štefánikova 47, Nitra) - správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Nitra vo Veľkom Cetíne, IČO: 00 198 862, obaja právne zastúpení JUDr. Róbertom Dupkalom, advokátom, Miletičova 23, 821 09 Bratislava, proti žalovanému: Agile, s. r. o., Malý Cetín 155, IČO: 34 102 868, zastúpený JUDr. Soňou Géciovou, advokátkou, Štúrova 44, P. O. BOX 17, 040 01 Košice, o odporovanie právneho úkonu žalovaného, o odvolaní žalobcu 1/ a žalobcu 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2014, č. k. 76Cb/145/1999-538, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2014, č. k. 76Cb/145/1999-538 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcov 1 a 2/ a o náhrade trov konania nerozhodol s tým, že o nich bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/70/2011 zo dňa 23. 10. 2012 bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 05. 2011, č. k. 76Cb/145/1999-329 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Z tohto zrušujúceho rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie vec posúdil podľa inej právnej úpravy, preto vôbec nevykonal, dokazovanie na skutočnosti tvrdené žalobcom a na to, či boli splnené podmienky odporovateľnosti stanovené v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV platného od 01. 02. 1998.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní uvedenom pod bodom 2. bolo rozhodované o žalobe žalobcu 1/ podanej dňa 25. 03. 1998 na určenie, že právne úkony - kúpne zmluvy zo dňa 01. 02. 1996 označené ako V-355/96, V-356/96, V-360/96 až V-368/96, V-370/96, V- 373/9/96, V- 374/96 a Dohoda o vydaní

majetku družstva zo dňa 02. 12. 1995, ktorými bol žalobca ako konkurzný veriteľ ukrátený o čiastku 30 127.556,-- Sk, sú voči konkurzným veriteľom právne neúčinné. Všetko, o čo sa týmito odporovateľnými právnymi úkonmi dlžníkov majetok ukrátiť, sa musí vrátiť do podstaty, a ak to nie je možné, musí sa poskytnúť peňažná náhrada, a zároveň sa domáhať náhrady trov konania. V žalobe žalobca 1/ poukázal na to, že dlžník PD Agrokombinát Dolná Nitra so sídlom vo Veľkom Cetíne je vedený v obchodnom registri Okresného súdu v Nitre ako družstvo a v štatutárovom orgáne družstva - predstavenstve je zapísaný, okrem iných, aj Štefan Haulík ako člen predstavenstva a Ing. Gabriela Zlatošová ako členka predstavenstva. V spoločnosti žalovaného, ako vyplýva z výpisu z obchodného registra - medzi jej spoločníkov patrí aj Štefan Haulík s majetkovou účasťou 14,4% a Ing. Gabriela Zlatošová s majetkovou účasťou 14,4%.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo//71/2011 zo dňa 11. 12. 012 bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 68Cbi/25/2000-136 zo dňa 27. 05. 2011 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení bolo súdu prvej inštancie nariadené doplniť dokazovanie v tom smere, že pre úspešné odporovanie právnych úkonov je potrebné preukázať zo strany žalobcu, že pohľadávky ktorých konkurzných veriteľov neboli uspokojené práve v dôsledku zmenšenia majetku v dôsledku odporovaných právnych úkonov. Všeobecné tvrdenie žalobcu v jeho odvolaní, že dlžník sa zbavil týmito právnymi úkonmi prakticky celého svojho majetku nevyhnutného na vykonávanie jeho podnikateľskej činnosti prehľbil týmto jeho platobnú neschopnosť a následne vstúpil do konkurzu, nie je postačujúcim preukázaním skutočnosti, v súlade s ust. § 15 ZKV, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 6 ukrátili uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa.

5. Ako uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v konaní uvedenom pod bodom 4. sa žalobca 2/ žalobou doručenou súdu dňa 25. 02. 2000 domáhal, aby žalovaný v prospech konkurznej podstaty úpadcu vrátil všetko, o čo sa odporovanými právnymi úkonmi uvedenými v bode IV. žaloby dlžníkov majetok ukrátiť, alebo ak to nie je možné, zaplatiť žalobcovi sumu 43 309 870,-- Sk s 18% úrokom z omeškania odo dňa, kedy došlo k uzavretiu jednotlivých odporovaných právnych úkonov až do zaplatenia a uhradil trovy konania. Žalobca 2/ v žalobe uviedol, že dlžník PD Agrokombinát Dolná Nitra, so sídlom vo Veľkom Cetíne, je zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu v Nitre v odd. Dr. vl. č. 129/N okrem iných sú v štatutárnom orgáne družstva - v predstavenstve zapísaní aj Štefan Haulík ako člen predstavenstva a Gabriela Zlatošová ako členka predstavenstva. V obchodnom registri Okresného súdu v Nitre je zapísaný žalovaný s dátumom vzniku 15. 06. 1994. Medzi jej spoločníkov okrem iných patrí aj Štefan Haulík s majetkovou účasťou 14,4% a Ing. Gabriela Zlatošová s majetkovou účasťou 14,4%.

6. Uznesením č. k. 76Cb/145/1999-454 zo dňa 02. 06. 2014 podľa § 112 ods.1 O. s. p. spojil súd prvej inštancie na spoločné konanie veci vedené na Krajskom súde Bratislava pod sp. zn. 76 Cb/145/1999 a sp. zn. 68Cbi/25/2000, nakoľko sa týkali toho istého konkurzného konania, tých istých právnych úkonov a toho istého žalovaného. Spoločné konanie bude vedené ďalej pod sp. zn. 76Cb/145/1999.

7. Súd prvej inštancie z dokladov založených účastníkmi konania zistil, že dôvodom odporovania právnych úkonov, ako tvrdí žalobca 1/ a 2/, je naplnenie skutkovej podstaty uvedenej v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV, podľa ktorého odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a/ a b/ majetkovú časť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon. Štefan Haulík a Ing. Gabriela Zlatošová boli členmi predstavenstva PD Agrokombinát Dolná Nitra od 29. 06. 1993, Štefan Haulík je spoločníkom žalovaného od 15. 06. 1994 doteraz, Ing. Gabriela Zlatošová bola spoločníčkou žalovaného od 15. 06. 1994 do 05. 05. 2006. Súd ďalej zistil, že v rozhodnom období bola výška základného imania žalovaného AGILE, s. r. o., 140 000,-- Sk, peňažný vklad Ing. Zlatošovej bol 20 000,-- Sk, čo predstavovalo výšku jej obchodného podielu 14,28% a peňažný vklad Štefana Haulíka bol 20 000,-- Sk, čo predstavovalo výšku jeho obchodného podielu 14,28%. Z kúpnych zmlúv, ktoré žalobca odporuje, je zrejmé, že tieto boli uzavreté medzi predávajúcim zastúpeným predsedníčkou

družstva a členom predstavenstva Ing. Daňkom, na strane kupujúceho konateľom spoločnosti Agile, s. r. o., Ing. H. Q., ktorý nebol ani členom predstavenstva, bol radový zamestnanec družstva, ktorý pracoval v zariadení agronóm vo Veľkom Cetíne. Z dokladu založených žalobcom v 1/ a 2/ do spisu vyplýva, že ku dňu 31. 12. 1995 boli aktíva úpadcu vo výške 224 734 813,-- Sk a výška jeho záväzkov bola 108 264 354,-- Sk, pričom k nehnuteľnému majetku v hodnote 101 427 402,-- Sk bolo riadne zriadené záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky, a. s., čo vyplýva zo záložných zmlúv č. 2/93, č. 3/93 a hnutelná vec v hodnote 1 332 862,-- Sk. Podľa evidencie správcu konkurznej podstaty aktíva úpadcu ku dňu začatia konkurzného konania boli účtovne vo výške 123 398 000,-- Sk a záväzky prestavovali sumu 142 644 000,-- Sk, teda úpadca bol v predĺžení 19 246 000,-- Sk. Majetok PD Agrokombinát Dolná Nitra, z ktorého sa mohli uspokojiť veritelia bol v účtovnej hodnote 121 974 549,-- Sk (celková hodnota majetku ku dňu 31. 12. 1995 - hodnota majetku zaťaženého záložným právom), ktorá sa odporovanými právnymi úkonmi znížila na sumu 93 253 393,-- Sk. Samotná úpadcom vykazovaná hodnota majetku v jeho účtovníctve je nesprávna a je nadhodnotená o sumu 19 687 946,06 Sk, ako to vyplýva z overenia účtovných závierok ku dňu predchádzajúcemu dňu účinnosti vstupu do konkurzu zostaveného Ing. Blehovou. Žalobca v 1/a 2/ odporuje právne úkony, kúpne zmluvy uvedené v žalobe uzavreté dňa 01. 02. 1996 a Dohodu o vydaní majetku družstva zo dňa 02. 12. 1995. Z dokladov založených v spise žalovaný preukázal, že uhradil záväzky z Dohody zo dňa 02. 12. 1995.

8. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že v Poľnohospodárskom družstve Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne (ďalej aj úpadca) bola realizovaná transformácia v zmysle platných právnych predpisov. V rámci transformačného procesu, ktorý bol realizovaný v rokoch 1992 až 1993 získali oprávnené osoby majetkové podiely. Oprávneným osobám boli v rámci transformácie družstva vydané sumárne listy, teda súpis ich majetkových podielov, ktoré boli podkladom na vydanie osvedčenia a výšky majetkových podielov oprávnených osôb s presne uvedenou výškou ich majetkového podielu. Osoby, ktoré mali voči dlžníkovi (toho času úpadcovi) pohľadávky z titulu majetkového podielu zrušili v priebehu rokov 1994 až 1995 členstvo v družstve, podľa článku 20 bodu 5 a 6 Stanov družstva, aby získali finančné prostriedky. Oprávnené osoby následne po zrušení členstva v družstve, postúpili svoje pohľadávky z titulu majetkových podielov žalovanému. Bolo uzatvorených spolu 303 zmlúv o postúpení pohľadávok medzi oprávnenými osobami a žalovaným podľa zoznamu vlastníkov pohľadávok s uvedením presnej výšky jednotlivých pohľadávok. V každom jednotlivom prípade boli vypracované písomné zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok uzatvorených dňa 19. 06. 1995 v súlade s ustanoveniami §§ 524-530 Občianskeho zákonníka. Na základe takto uzavretých zmlúv namiesto doterajšieho veriteľa (postupiteľa) nastúpil do trvajúceho záväzku nový veriteľ (postupník), teda žalovaný, ktorý prevzal pohľadávky jednotlivých postupiteľov voči dlžníkovi PD Agrokombinát Dolná Nitra na vydanie majetkového podielu pri zrušení ich členstva v PD v ich plnej výške 674 944,86 eur, a zároveň sa zaviazal zaplatiť jednotlivým postupiteľom postúpené pohľadávky v plnej výške. Žalovaný podal písomnú žiadosť vedeniu družstva o vydanie majetku do výšky prevzatých dlhov, teda čiastky 674 944,86 eur. K žiadosti pripojil i zoznamy oprávnených osôb, ktoré mu postúpili svoje pohľadávky. Na členskej schôdzi poľnohospodárskeho družstva ešte v roku 1995 bol prejednaný spôsob vydania majetku spoločnostiam, ktoré odkúpili pohľadávky oprávnených osôb, medzi ktorými bol aj žalovaný. Následne predstavenstvo PD Agrokombinát Dolná Nitra na zasadnutí dňa 21. 08. 1995, o ktorom bola vyhotovená zápisnica č. 5/1995, schválilo Uznesenie, kde sa rozhodlo, že postupníkom, teda aj žalovanému vydá svoj majetok do výšky prevzatých dlhov voči oprávneným osobám, a že predaj bude realizovaný v účtovných zostatkových hodnotách. K realizácii uznesenia došlo uzavretím dohôd z 02. 12. 1995 (dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb). V nadväznosti na tieto dohody boli uzatvorené jednotlivé kúpne zmluvy ohľadne prevodu nehnuteľného majetku, keďže aj tento majetok bol predmetom vydania. Spolu bolo uzatvorených 14 Kúpnych zmlúv zo dňa 01. 02. 1996. V uvedených kúpnych zmluvách bol stanovený spôsob vysporiadania dohodnutej kúpnej ceny za predaj a kúpu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre kat. územie I. tak, že prvú časť ceny zaplatí kupujúci v hotovosti do pokladne družstva, ktorá bola určená na úhradu správnych poplatkov súvisiacich s podaním návrhov kúpnych zmlúv na vklad do Katastra nehnuteľností. Druhú časť ceny zaplatí kupujúci titulom dane z prevodu nehnuteľností a tretiu zostávajúcu sumu z dohodnutej kúpnej ceny zaplatí kupujúci osobám, ktoré získali majetkové podiely v rámci transformácie družstva v zmysle zák. č. 42/1992 Z. z. Žalovaný v hotovosti do pokladne PD Agrokombinát Dolná Nitra pre

všetky zmluvy pri podpise kúpnej zmluvy zaplatil čiastku 1 761,77 eur. Ďalšiu časť kúpnej ceny určenej na daň z prevodu nehnuteľnosti pre všetky zmluvy spolu v čiastke 26 320,79 eur zaplatil žalovaný priamo Daňovému úradu v Nitre. Zostávajúcu časť kúpnej ceny bol žalovaný, ktorý prevzal dlh PD Agrokombinát Dolná Nitra voči oprávneným osobám povinný vysporiadať voči týmto osobám podľa predmetných kúpnych zmlúv tak, že túto sumu im vyplatí spôsobom a v lehotách dohodnutých v zmluvách o postúpení pohľadávok. Žalovaný si svoju povinnosť voči oprávneným osobám splnil a celú finančnú čiastku im uhradil.

9. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný za vydaný majetok prevzal záväzky PD Agrokombinát Dolná Nitra a celú hodnotu uhradil. Žalovaný nadobudol majetok, teda nehnuteľnosti bez pozemkov. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 08. 1997, sp. zn. Z-2-3K/290/96 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka PD Agrokombinát Dolná Nitra so sídlom vo Veľkom Cetíne dňa 22. 09. 1997, z čoho je zrejmé, že namietané odporovateľné úkony v roku 1996 a 1995 dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu. Súd zistil, že bola splnená podmienka personálneho prepojenia medzi úpadcom a žalovaným, že Štefan Haulík a Ing. Zlatošová boli v rozhodnom čase členmi predstavenstva a zároveň spoločníkmi žalovaného.

10. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 15 ods. 1, 4 písm. c/ ZKV a uzavrel, že dospel k záveru, že odporovanými úkonmi žalovaného nedošlo k ukráteniu žalcov. Žalobcovia nepreukázali, ktoré existujúce pohľadávky v čase realizácie odporovaných kúpnych zmlúv konkrétnych konkurzných veriteľov nemohli byť uspokojené následkom dlžníkových právnych úkonov. Nepreukázal, že dlžníkové právne úkony podľa § 15 ods. 2 a 6 ZKV ukrátili uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa v dôsledku zmenšenia majetku v dôsledku odporovaných právnych úkonov. Predpokladom úspešnej odporovateľnosti je, že dlžník prijal nižšiu hodnotu, ako bola primeraná hodnota v čase vykonania úkonu a dlžník už bol v úpadku alebo sa dostal do úpadku práve v dôsledku tohto právneho úkonu. Súdu nebolo celkom jednoznačné, že právnymi úkonmi, ktoré žalobca v 1/ a 2/ odporuje, aj keď hodnota prijatá dlžníkom bola nižšia ako bola ich hodnota stanovená znaleckým posudkom v čase vykonania právnych úkonov, sa dlžník v dôsledku týchto právnych úkonov dostal do úpadku. Príčinnú súvislosť medzi takýmito právnymi úkonmi dlžníka a úpadkom dlžníka, ak už nebol v úpadku pred vykonaním právneho úkonu, musí preukázať žalobca 1/ a 2/. Žalobcovi 1/ a 2/ sa napriek rozsiahlemu dokazovaniu a založeniu množstva dokladov nepodarilo preukázať, že dlžník sa dostal do úpadku práve v dôsledku týchto odporovaných právnych úkonov. Preto súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu.

11. Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobcovia 1/ a 2/ z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/ a f/ O. s. p. Namietli nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovia nepreukázali, ktoré existujúce pohľadávky v čase realizácie odporovaných kúpnych zmlúv konkrétnych zmluvných veriteľov nemohli byť uspokojené následkom dlžníkových právnych úkonov, ako aj záver, že žalobcom sa nepodarilo preukázať, že dlžník sa dostal do úpadku práve v dôsledku právnych úkonov, ktoré žalobcovia odporovali. Žalobca 1/ založil do spisu zoznam 148 veriteľov úpadcu, ktorí boli jeho veriteľmi pred vyhlásením konkurzu a po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu sa stali aj konkurznými veriteľmi spolu s preukázaním výšky a dôvodu ich pohľadávok. Zároveň navrhol, aby súd pripojil zväzok konkurzného spisu obsahujúci konkurzné prihlášky, čo súd nevykonával. Poukázali na hodnotu majetku a záväzkov úpadcu v čase pred vyhlásením konkurzu a na sumu majetku zaťaženého záložným právom v prospech VÚB, a. s., z čoho je zrejmé, že sa odporovateľnosti mohli domáhať už pred vyhlásením konkurzu podľa § 42a Občianskeho zákonníka.

12. Namietli, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa nedá zistiť úvaha súdu, na základe ktorej uzavrel, že žalobcovia nepreukázali, ktoré existujúce pohľadávky v čase realizácie odporovaných kúpnych zmlúv konkrétnych zmluvných veriteľov nemohli byť uspokojené. Žalobcovia nezdôvodňovali svoj nárok predpokladom, že dlžník prijal nižšiu hodnotu, ako bola primeraná hodnota v čase vykonania úkonu a dlžník bol v úpadku alebo sa dostal do úpadku v dôsledku tohto úkonu (§ 15 ods. 5 Zákona o konkurze a vyrovnaní), ale o dôvod uvedený v § 15 ods. 4 písm. c/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, kde ich zaťažovala dôkazná povinnosť preukázať personálne prepojenie v zmysle tohto ustanovenia a nie, že

dĺžník sa dostal do úpadku v dôsledku odporovaných právnych úkonov. Súd preto vec nesprávne právne posúdil.

13. Namietli zjavnú nelogickosť a nezrozumiteľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého nie je zrejmé na základe akých skutočností súd žalobu zamietol. Súd vec nesprávne právne posúdil, čím došlo k vade uvedenej v § 211 ods. 1 O. s. p. Poukázali aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/71/2011 zo dňa 11. 12. 2012, z ktorého vyplýva, že treba brať ako nesporné, že ak dĺžník predal majetok za cenu nižšiu ako bola stanovená znaleckým posudkom, jeho majetok sa o rozdiel sumy ocenenej a získanej predajom zmenšil. Najvyšší súd v spomínanom rozhodnutí vytkol, že nebolo vykonané dokazovanie, či úpadca v čase, keď k odpredaju nehnuteľností kúpnyimi zmluvami došlo, mal dlhy voči veriteľom, ktorí sa následne stali konkurznými veriteľmi. Žalobcovia preukázali, že úpadca mal v rozhodnom dlhy voči konkurzným veriteľom, presne ich označil a ich pohľadávky vyčíslil. Pohľadávky týchto veriteľov nemôžu byť uspokojené v plnom rozsahu v dôsledku zmenšenia majetku úpadcu odporovanými právnymi úkonmi. Majetok, ktorý úpadcovi ostal, je z 82,19% zaťažený záložným právom VÚB, a. s. a okrem oddeleného veriteľa, preto budú uspokojovaní len z podielu vo výške 17,2% hodnoty získanej správcom speňažením majetku, po odpočítaní nákladov konkurzu. Odporované právne úkony preto mali vplyv na nižšiu mieru uspokojenia konkurzných veriteľov.

14. V odvolaní preto žalobcovia navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť alternatívne navrhli rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na výsledok trestného konania vedeného na Okresnom súde v Nitre sp. zn. 1T/28/02 a Krajskom súde v Nitre sp. zn. 3To/48/2005, kde právoplatným rozsudkom bolo konštatované, že namietané kúpne zmluvy a dohody o vydaní majetku netrpia žiadnou z väd namietanou žalobcom 2/. Osoby, ktoré boli v konaní obvinené boli spod obžaloby oslobodené. Cena prevádzaných nehnuteľností bola totožná s cenou zahrnutou do čistého imania družstva pri transformácii. Obaja žalobcovia odporujú rovnakým kúpno-predajným zmluvám a dohodám o vydaní majetku. Žalovaný tvrdí, že žalobcom sa nepodarilo doteraz preukázať, že odporovanými právnymi úkonmi došlo k zníženiu majetku, resp. k ukráteniu konkurznej podstaty úpadcu. V PD Agrokombinát - úpadcu - prebehla transformácia v zmysle platných právnych predpisov, a to zák. č. 42/1992 o úprave majetkových vzťahov a vysporiadaní majetkových nárokov v družstvách. PD Agrokombinát - úpadca sa transformovalo a osoby, ktoré mali voči úpadcovi pohľadávky, postúpili na základe Zmlúv o postúpení pohľadávok svoje pohľadávky právnickým, resp. iným osobám a medzi nimi aj žalovanému. Osoby, ktoré mali voči dĺžníkovi (toho času úpadcovi) pohľadávky z titulu majetkového podielu zrušili v priebehu rokov 1994 až 1995 členstvo v družstve podľa článku 20 bod 5 a6 Stanov družstva, aby získali finančné prostriedky a následne postúpili svoje pohľadávky z titulu majetkových podielov na tretie osoby, vrátane žalovaného. Žalovaný uzatvoril spolu 303 zmlúv o postúpení pohľadávok medzi oprávnenými osobami a žalovaným, teda v každom jednotlivom prípade boli vypracované písomné zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok uzatvorených dňa 19. 06. 1995 v súlade s ustanovením Občianskeho zákonníka. Na základe takto uzatvorených zmlúv namiesto doterajšieho veriteľa (postupiteľa) nastúpil do trvajúceho záväzku nový veriteľov (postupník), teda žalovaný, ktorý prevzal pohľadávky jednotlivých postupiteľov voči dĺžníkovi PD Agrokombinát na vydanie majetkového podielu pri zrušení ich členstva v PD v ich plnej výške 20 480 000,-- Sk (674 944,86 eur), a zároveň sa zaviazal zaplatiť jednotlivým postupiteľom postúpené pohľadávky v plnej výške. Žalovaný AGILE, s. r. o., podal písomnú žiadosť vedeniu družstva o vydanie majetku vo výške prevzatých dlhov, teda čiastky 20 480 000,-- Sk (674 944,86 eur). K žiadosti pripojil i zoznamy oprávnených osôb, ktorí mu postúpili svoje pohľadávky. Na členskej schôdzi PD Agrokombinát ešte v roku 1995 bol prejednaný spôsob vydania majetku spoločnostiam, ktoré odkúpili pohľadávky oprávnených osôb, medzi ktorými bol aj žalovaný a následne PD Agrokombinát zvolalo predstavenstvo na deň 21. 08. 1995. Zo zasadnutia predstavenstva bola vyhotovená zápisnica č. 5/1995 a bolo schválené Uznesenie, kde sa rozhodlo, že postupníkom, teda aj žalovanému, vydá svoj majetok do výšky prevzatých dlhov voči oprávneným osobám, a že predaj bude realizovaný v účtovných zostatkových hodnotách. K realizácii uznesenia došlo uzatvorením Dohôd

o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacie podiely členov družstva z 02. 12. 1995, ako dvojstranného právneho úkonu medzi PD Agrokombinát Dolná Nitra a žalovaným v čiastke 20 480 000,-- Sk (674 944,86 eur) na základe prevzatého dlhu PD Agrokombinát, ktoré malo voči oprávneným osobám za nevysporiadané majetkové podiely v rámci transformácie. V nadväznosti na tieto Dohody boli uzatvorené Kúpne zmluvy ohľadne prevodu nehnuteľného majetku, keďže aj tento majetok bol predmetom vydania. Spolu bolo uzatvorených 14 Kúpnych zmlúv zo dňa 01. 02. 1996. V nich bol stanovený spôsob vysporiadania dohodnutej kúpnej ceny za predaj a kúpu nehnuteľností zapísaných na L V č. XXX, kat. úz. I.. Žalovaný si splnil všetky svoje finančné povinnosti, a to do pokladne PD Agrokombinát zaplatil prvú časť ceny pri podpise všetkých kúpnych zmlúv vo výške 18 154,-- Sk (1 761,77 eur). Ďalšiu časť kúpnej ceny určenú na daň z prevodu nehnuteľností pre všetky zmluvy spolu uhradil priamo na účet Daňového úradu vo výške 594 520,-- Sk (26 320,79 eur). Zostávajúcu časť kúpnej ceny vo výške 19 633 985,-- Sk (651 728,91 eur). Uhradil v prospech oprávnených osôb. Žalovaný za vydaný majetok prevzal záväzky PD Agrokombinát a celú hodnotu uhradil. Žalovaný nadobudol majetok, teda nehnuteľnosti (poľnohospodárske stavby) bez pozemkov. Realizovanými právnymi úkonmi nedošlo k ukráteniu konkurzného veriteľa tak, ako to uvádzajú žalobcovia 1/ a 2/, pretože žalovanému bol vydaný majetok oproti hodnote pohľadávok, ktoré prevzal a celú hodnotu skutočne oprávneným osobám uhradil a tieto osoby poskytnuté plnenie prijali. Žalobcovia nemajú ujasnené, ako sa postupuje pri prevode majetku v transformácii. Nie je možné vychádzať z toho, že právne úkony, ako sú vyššie uvedené - Dohoda o vydaní majetku na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva a na ňu nadväzujúce ďalšie právne úkony Kúpne zmluvy sú právne neúčinné z dôvodu „rozdielu ceny“, za ktorú sa majetok prevádzal v porovnaní s jeho ocenením. Išlo o prevzatie dlhu PD voči oprávneným osobám, ktorý prevzal žalovaný vo výške 20 480 000,- Sk a zaviazal sa ho vysporiadať ako nevysporiadané nároky z transformácie zo strany PD, a to nároky bývalých členov na na vyrovnací podiel, ktorý im vznikol v súvislosti so zánikom členstva v PD podľa Stanov družstva, článok 20, ods. 5 a 6. Transformačný projekt PD bol schválený v roku 1992. Zák. č. 42/1992 Zb. ukladá v rámci transformačného projektu povinnosť vypočítať majetkové podiely oprávnených osôb a informovať ich o výške ich majetkových podielov. V zmysle transformačného projektu PD a potvrdenej správy audítora vyplýva, že všetky oprávnené osoby podľa zoznamov mali vypočítaný majetkový podiel podľa kritérií schválených v transformačnom projekte a súpis podielov taktiež obsahuje rozpis majetkového podielu (podľa obsahu jednotlivých zložiek). Nárok na majetkový podiel vznikol oprávneným osobám schválením transformačného projektu, ktorá skutočnosť musela byť následne zapísaná do Obchodného registra. V súvislosti s premenou, resp. transformáciou PD došlo de facto i de iure k rozdeleniu družstva a naplneniu zák. č. 42/1992 Zb. Osoby, ktoré mali voči PD nárok na vydanie majetkového podielu, resp. vyrovnacieho podielu, uzatvorili s právnickými a fyzickými osobami Zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok. Museli byť vypracované znalecké posudky výlučne z dôvodu zavkladovania týchto nehnuteľností do katastra nehnuteľností. Keďže tieto znalecké posudky slúžili výlučne na vyššie uvedený účel, nebola teda rozhodujúca cena stanovená znaleckými posudkami. V nadväznosti na transformačný projekt PD a následný transformačný proces jednoznačne vychádza ten záver, že majetok, ktorý sa má vydávať oprávneným osobám podľa § 13 ods. 2, 3 zák. č. 42/1992 Zb. aj osobám, ktoré zrušili členstva v družstve podľa článku 20, ods. 5, 6 Stanov družstva sa vydáva v naturálnej forme, pri oceňovaní majetku v takejto forme, sa v zásade vydáva a zúčtováva v takej forme, v akej bol ocenený v transformačnom projekte PD, a to je zostatková účtovná hodnota. Na základe transformácie družstva vznikli nové spoločnosti: Agrogolianovo, s. r. o., Golianovo, AGILE, s. r. o., Malý Cetín, AGROPEST, s. r. o., Veľký Cetín, AGROVINOL, s. r. o., Vinodol, Patriot, s. r. o., Malý Celín, Ing. Zaňko Štefan, SHR, Paňa, Bártha Imrich, SHR, Vinodol. Boli s nimi uzatvorené jednotlivé Dohody a Kúpne zmluvy tak, ako v prípade žalovaného AGILE, s. r. o. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na právoplatné rozsudky vo veci odporovania právnych úkonov, v ktorých boli žaloby v celom rozsahu zamietnuté ako nedôvodné: Patriot, s. r. o., Malý Cetín - č. k. 68Cbi/23/00, Agrogolianovo, s. r. o., Golianovo - č. k. 68Cbi/26/00, Agrovinol, s. r. o., Vinodol - č. k. 68Cbi/24/00. Poukázal na to, že ak sa majetok má vydávať oprávneným osobám podľa § 13 ods. 2, 3 a členom družstva - vyrovnací podiel v naturálnej forme vydáva sa v zásade, v akej bol ocenený v transformačnom projekte družstva, teda v účtovnej zostatkovej hodnote. Takto sa musí aj zaúčtovať v účtovníctve. Do spisového materiálu konajúcemu súdu bol doložený metodický pokyn Ministerstva pôdohospodárstva SR práve pre oceňovanie majetku

družstva v naturálnej forme. Pri prevode majetku v rámci transformácie je rozhodujúca zostatková hodnota účtovná a nie znalecké posudky, ktoré nemajú absolútne oporu v účtovníctve, z ktorého sa pri transformácii vychádza. Záverom žalovaný uviedol, že nadobudol nehnuteľnosti bez pozemkov a v pôvodnom stave, ich predajnosť bez investícií by bola nulová. Museli byť preto vynaložené nemalé finančné prostriedky na to, aby tieto objekty uviedol do prevádzky-schopného stavu a mohol vykonávať svoju základnú podnikateľskú činnosť, a to poľnohospodársku prvovýrobu. Jeho celkové investície činia 71 900 000,-- Sk (2 386 642,77 eur). Podotkol aj, že právny názor, že predmetný vzťah treba posudzovať podľa ustanovení § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení platnom od 1. februára 1998, je nielen protiústavný, ale je v rozpore s právom Európskej únie. Medzi hlavné zásady, na ktorých Európska únia spočíva, je zákaz retroaktivity. Sporné právne úkony boli uskutočnené v rokoch 1995, 1996 a ich právne následky sa majú posudzovať podľa právnej úpravy s účinnosťou od 01. 02. 1998, čo je priama retroaktivita. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

16. Žalovaný svoje vyjadrenie k odvolaniu žalobcov písomne doplnil v ďalšom podaní tak, že poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 09. 1996 sp. zn. IV. ÚS 49/06, z ktorého vyplýva, že v rovnakých veciach sa má rozhodovať rovnakým spôsobom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov v rovnakých veciach odporovateľnosti právnych úkonov. SKP JUDr. Július Goga c/a PATRIOT s. r. o. č. k. 68Cbi/23/00 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 1 Obo 25/2010, právoplatné 26. 04. 2010, SKP JUDr. Július Goga c/a AGRO-Golianovo s. r. o., č. k. 68Cbi/26/00 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 1Obo/68/2010, právoplatné 15. 02. 2011, SKP JUDr. Július Goga c/a AGROVINOL, s. r. o., č. k. 68Cbi/24/00 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 3Obo/64/2011 právoplatné 09. 01. 2012, ďalej v obdobných vylučovacích žalobách: PATRIOT, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cbi/266/99 z 08. 11. 2011, právoplatné 27. 12. 2011, AGRO-Golianovo, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cbi/265/99 z 12. 12. 2013, v spojení s rozsudkom NS SR sp. 1Obo/20/2014 zo dňa 27. 05. 2015, AGILE, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cbi/264/1999 z 13. 11. 2014, AGROVINOL, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cb/233/1999 z 08. 12. 2010, AGROPEST, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cb/232/1999, AGROPAN, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cb/231/1999, a ďalej v konaniach o určenie absolútnej neplatnosti právnych úkonov - odstúpenie od kúpnych zmlúv: AGROVINOL, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 66Cbi/76/2000 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 6Obo/3/2009, AGROPEST, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 66Cbi/68/2000 z 13. 10. 2011právoplatné 19. 11. 2011 a AGILE, s. r. o. c/a SKP JUDr. Július Goga č. k. 75Cbi/264/1999 o vylúčenie z konkurznej podstaty, v ktorých všetkých konaniach nebol správca konkurznej podstaty úpadcu úspešný. Riešili sa v nich rovnaké skutkové a právne otázky. V ďalšom texte doplnenia vyjadrenia namietajú postúpenie pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s., na Konsolidačnú banku, štátny peňažný ústav, o ktorom postúpení sa v spise a ani v konkurznom spise nenachádza notárska zápisnica. Taktiež namietli ďalšie postúpenia pohľadávky, ktoré sa udiali vždy pred termínom pojednávania a na strane žalobcu sa tak vystriedali 4 právne subjekty. Žiadne postúpenie nebolo doložené notárskou zápisnicou, čo je v rozpore s § 7 ods. 4 zák. č. 328/1991 Zb. Žalovaný preto žiadal pripojiť konkurzný spis sp. zn. Z-2-3K/290/1996. Podľa žalovaného dôkazné bremeno vo veci preukázania existencie pohľadávky, jej vymáhateľnosti a samotného úmyslu ukrátiť, a tiež vedomosti druhej zmluvnej strany o tomto dlžníkovom úmysle, je výlučne na strane žalobcu. Žalobca však takéto dôkazy konajúcemu súdu, ani Najvyššiemu súdu SR ako súdu odvolaciemu nepredložil a nepredložil ich ani do dnešného dňa. V ďalšom texte žalovaný zopakoval tvrdenia ohľadom priebehu transformácie PD, procesu uzavretia dohôd o vydaní majetku a jednotlivých kúpnych zmlúv a splnenia povinností z nich zo strany žalovaného. Vo všetkých súdnych konaniach, ktoré boli skončené, boli tieto úkony považované za dovoľené. Neskoršia právna úprava nemôže zakazovať spätne takéto úkony a legálne nadobudnuté práva podľa predchádzajúcej právnej úpravy by nemali byť zrušené alebo zhoršené. Podľa žalovaného bez konkurzného spisu nie je možné odpovedať na všetky nastolené otázky.

17. Na doplnenie vyjadrenia reagovali žalobcovia písomne tak, že žalovaný pravdepodobne nepostihol rozdiel medzi úpravou odporovania právnym úkonom podľa Občianskeho zákonníka a úpravou podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. V prípade úspešného odporovania konkurzným veriteľom alebo správcom sa všetko, o čo sa odporovateľným právnym úkonom dlžníkov majetok

ukrátiť, musí vrátiť do konkurznej podstaty, prípadne sa musí poskytnúť peňažná náhrada. Z tohto dôvodu nie je podstatná výška pohľadávky, ktorú si konkurzný veriteľ prihlásil do konkurzu, oproti hodnote odporovaného právneho úkonu, pretože úspech konkurzného veriteľa v konaní o odporovanie právnomu úkonu má dopad na všetkých konkurzných veriteľov, podstatné je len naplnenie jednotlivých hypotéz právnej normy. Námietky smerujúce k nepreukázaniu pohľadávky sa týkajú podľa žalobcov len žalobcu 1/, ktorý pohľadávku nadobudol na základe postúpenia. K podaniu pripojili kópiu notárskej zápisnice o postúpení pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a. s., na Konsolidačnú banku, štátny peňažný ústav a k ďalším postúpeniam pohľadávky poukázali na obsah konkurzného spisu. Taktiež uviedli, že žalovaný si nie celkom dobre ujasnil, aký dôvod pre odporovanie právnym úkonom žalobcovia použili, pričom z obsahu podaní žalobcov je zrejmé, že sa jedná o dôvod uvedený v ustanovení § 15 ods. 4 písm. c/ zák. č. 328/1991 Zb., čo konštatuje aj Najvyšší súd SR vzrušujúcim uznesením. Pri použití tohto odporovacieho dôvodu zákon nevyžaduje preukazovanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa ani okolnosť, že tento úmysel musel byť druhej strane známy. Právnym názorom najvyššieho súdu bol súd prvej inštancie viazaný. Z nepochopenia zmyslu ustanovenia § 15 ZKV vychádza aj ďalší text venujúci sa neuneseniu dôkazného bremena žalobcami. To, že právne úkony, neúčinnosti ktorých sa žalobcovia domáhajú, sú platné, žalobcovia nikdy nespochybňovali. Ak by tvrdili, že sú neplatné, nemohli by sa úspešne dovolávať ich neúčinnosti. Podstatné pre posúdenie dôvodnosti žaloby a použitého zákonného odporovacieho dôvodu je preukázanie ukrátenia konkurzného veriteľa v dôsledku právneho úkonu, ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou a právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a/ (člen štatutárneho orgánu veriteľa, jeho prokurista, likvidátor alebo spoločník) a b/ (osoba blízka osobe uvedenej v písm. a/) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon. Žalobcovia majú za to, že dôkazné bremeno v tomto smere uniesli.

18. Žalovaný v podaní zo dňa 07. 12. 2015 navrhol konanie zastaviť. Pripojil k nemu kópie zmlúv o postúpení pohľadávky, ktoré získal až v priebehu odvolacieho konania a nemohol ich predložiť skôr, a to: 1. Notársku zápisnicu N 261/00, Nz 245/00 zo dňa 10. 10. 2000 s prílohou, 2. Notársku zápisnicu N 26/2004, Nz 5704/2004 zo dňa 23. 01. 2004 s prílohou, 3. Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 12. 2009 s prílohou, 4. Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 17. 06. 2010 s prílohou. Uviedol, že Zmluvy o postúpení pohľadávok pod por. č. 3 a 4 nie sú doložené predpísanými listinami, ktoré by preukazovali prevod pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorá musí byť spísaná formou notárskej zápisnice, a to s poukazom na § 7 ods. 4 zák. č. 328/1991 o konkurze a vyrovnaní. K zmene účastníka dochádza zo zákona tým, že sú splnené predpoklady stanovené v § 7 ods. 4 ZKV. Ak sa teda priloženými listinami nepreukáže prechod, alebo prevod pohľadávky, nedošlo k zmene veriteľa a súd zmenu účastníka nepripustí. Krajský súd v Bratislave nemal pripustiť zmenu žalobcu 1/ na základe zmlúv uvedených pod č. 3. a 4. Žalovaný zastáva názor, že odvolací súd môže svojím rozhodnutím - uznesením uznesenie súdu prvej inštancie sp. zn. 76Cb/145/99-228 zo dňa 27. 01. 2010 zmeniť tak, že súd neprípúšťa, aby na strane žalobcu z konania vystúpil Majetkový Holding, a. s., Bratislava a na jeho miesto do konania vstúpil LPA, s. r. o., Bratislava, a tiež odvolací súd môže svojím rozhodnutím - uznesením uznesenie súdu prvej inštancie sp. zn. 76Cb/145/99-252 zo dňa 21. 06. 2010 zmeniť tak, že súd neprípúšťa, aby na strane žalobcu z konania vystúpil LPA, s. r. o., Bratislava a na jeho miesto dokonania vstúpil AKUS, a. s., Bratislava. Podľa žalovaného vzhľadom na uvedené je nutné posúdiť, či je žalobca 1/ vecne legitimovaný, tzn. aktívne legitimovaný. Na žalobcu 1/ neprešli žiadne práva, pretože neboli doložené validnou listinou preukazujúcou prevod pohľadávky Zmluvou o postúpení pohľadávky formou Notárskej zápisnice. To znamená, že k zmene účastníka žalobcu AKUS, a. s., Bratislava, nedošlo a ani dôjsť nemohlo. V tomto prípade sa jedná o nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania v procesnom postavení žalobcu, čo je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktorý vedie podľa žalovaného k zastaveniu konania podľa § 104 ods. 4 O. s. p., keďže sa jedná o taký nedostatok podmienky konania (nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania), ktorý nemožno odstrániť. Navrhol preto, aby vo veci žalobcu 1/ odvolací súd rozhodol tak, aby konanie zastavil, resp. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s názorom vyššie uvedeným.

19. V reakcii žalobcov na podanie žalovaného uvedené v bode 18. tohto odôvodnenia, žalobcovia uviedli, že názor žalovaného uvedený v predmetnom podaní nemá oporu v zákone. Ustanovenie § 7 ods. 4/

zavedené zákonom č. 397/2001 Z. z., v znení zákona platného do 31. 12. 2004 znelo: „Ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ, ktorý túto skutočnosť oznámi súdu. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice. K zmene účastníka konkurzu dochádza doručením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do zverejnenia konečnej správy (§ 29 ods. 3). Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice, súd rozhodne o nepripustení zmeny účastníkov konkurzu uznesením. Na zámenu účastníkov konkurzu sa nevzťahuje osobitný predpis.“ Tento zákonný text bol zmenený zákonom č. 520/2005 Z. z. a jeho znenie v čase prevodu pohľadávky v roku 2009 a 2010 bolo nasledovné: „Ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ; pôvodný veriteľ a nový veriteľ túto skutočnosť oznámia súdu. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky. K zmene účastníka konania dochádza doručením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do vydania rozvrhového uznesenia (§ 30 ods. 1). Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky, súd rozhodne o nepripustení zmeny účastníkov konkurzu uznesením. Na zámenu účastníkov konkurzu sa nevzťahuje osobitný predpis.“ Podľa ustanovenia § 70b ods. 2/ zák. č. 328/1991Zb., ktoré platí od 01. 08. 2000, ustanovenia § 6 ods. 2, § 7 ods. 4, § 8 ods. 5, §10, §11 ods. 1, 2 a 3. § 28 ods.1 a § 51 ods.3 sa vzťahujú aj na konania podľa odseku 1; právne účinky úkonov, ktoré nastali pred 1.augustom 2000, zostávajú zachované. Z toho vyplýva, že obe postúpenia pohľadávky boli vykonané riadne v súlade so zákonom a Krajský súd v Bratislave správne zámenu účastníka pripustil, pretože zákon nevyžadoval pre zmluvu o postúpení pohľadávky formu notárskej zápisnice. Nie je správny názor žalovaného, že žalobca 1/ nie je v konaní vecne legitimovaný, a v rozpore so zákonom sú aj jeho úvahy o nespôsobilosti akciovej spoločnosti AKUS byť účastníkom konania a z toho vyplývajúcej nutnosti zastaviť konanie pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania. Žalovaný nerozlišuje medzi vecnou a procesnou legitímáciou účastníka a pri svojich úvahách vôbec neberie zreteľ na skutočnosť, že v konaní na strane žalobcu vystupuje aj správca konkurznej podstaty, na pozíciu ktorého by ani prípadné zastavenie konania voči inému účastníkovi nemalo žiaden vplyv.

20. Žalovaný v stanovisku k podaniu žalobcov zotrval na tvrdení, že žalobcovia nepreukázali základ žaloby, teda zmenšenie majetku dlžníka a v dôsledku toho ukrátenie vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov, a preto žalobu treba zamietnuť v celom rozsahu. Zopakoval tvrdenia, že odporované právne úkony boli platnými právnymi úkonmi a žalovaný sa neoprávnene neobohatil. Uviedol, že v rámci konania bol preukázaný postupný prevod pohľadávky konkurzného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s., Banská Bystrica až na súčasného žalobcu 1/ AKUS, a. s., Bratislava, ktorý si v konkurznej prihláške uplatnil pohľadávku vo výške 4 863 993,70 Sk v 3. triede. Nevedno, z akého dôvodu sa žalobca 1/ ako konkurzný veriteľ domáha sumy 30 127 556,-- Sk (1 051 000,-- eur), o ktorú bol ukrátený a žiada vrátiť dlžníkov majetok do podstaty a ak to nie je možné, žiada peňažnú úhradu vyššie uvedenej čiastky. Absentuje špecifikácia čiastky 30 127 556,-- Sk (1 051 000,-- Eur). Pôvodne vo zväzku 1 Zoznamu veriteľov bola evidentná pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a. s., vo výške 4 863 993,70 Sk (161 455,01 eur). Túto pohľadávku postúpila Slovenská sporiteľňa, a. s., Konsolidačnej banke, štátny peňažný ústav Bratislava (v ďalšom len KBB, š. p. ú). Následne dňa 18. 02. 2002 KBB, š. p. ú., eviduje pohľadávku vo výške 64 604 223,48 Sk (2 144 467,35 eur), ktorú postupuje na Majetkový holding, a. s., Bratislava. Poradové číslo pre rozvrh sa mení na zväzok č. 226. Ďalšími postúpeniami prešla predmetná pohľadávka na žalobcu 1/ vo výške 65 174 942,03 Sk (2 163 411,74 eur). Na dôvažok, žalobca 2/ sa domáha plnenia - požaduje zaplatiť sumu 43 309 810,-- Sk (1 437 624,31 eur). Po celú dobu konania žalovaný tvrdí, že v prípade žalobcu 2/ nejde o odporovaciu žalobu, ale o žalobu na plnenie podľa § 80 písm. b/ O. s. p. a z toho dôvodu žiadal žalobu zamietnuť. Jeden majetok žalovaného, ktorý nadobudol na základe sporných právnych úkonov, ktorý má vo výlučnom vlastníctve a o ktorom sa rozhoduje, nemožno vrátiť do podstaty dvakrát, alebo žalobcom poskytnúť dvakrát peňažnú náhradu. Voči žalobcovi 2/ mal Najvyšší súd SR ako odvolací súd z tohto dôvodu konanie

zastaviť. Žalovaný uviedol tiež, že poukazoval po celú dobu konania na § 15, § 16 ZKV. Dôkazné bremeno vo veci priameho úmyslu dlžníka PD Agrokombinát ukrátiť právnym úkonom uspokojenie pohľadávky je na žalobcoch. Žalobcovia nepreukázali výšku a vymáhateľnosť svojej pohľadávky, nepreukázali, že napadnutými právnymi úkonmi bol niektorý konkurzný veriteľ úpadcu ukrátený, nepreukázali, že by mal žalovaný vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa, a ani, že by žalovaný mal z odporovateľných právnych úkonov neoprávnený prospech. Kúpne zmluvy boli uzavreté v súlade s Dohodou o vydaní majetku úpadcu z 02. 12. 1995, a to na základe prevzatia dlhu úpadcu žalovaným voči oprávneným osobám. Žalobcovia nepreukázali, že uvedenými Kúpnymi zmluvami došlo k ukráteniu veriteľov. Povinnosťou žalobcov je preukázať, že právnym úkonom dlžníka boli ukrátené vymáhateľné pohľadávky veriteľov, ktorí si ich prihlásili do konkurzu, pričom musí ísť o ukrátenie takých pohľadávok, ktoré mali veritelia voči dlžníkovi už v dobe vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníkom. Záverom opätovne žalovaný namietol, že na predmetnú vec nemal byť aplikovaný § 15 ods. 4 ZKV v znení platnom po 01. 02. 2008, a to pre zákaz retroaktivity. Taktiež poukázali, na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej v rovnakých veciach má byť rozhodované rovnako, pričom odchýlku treba náležite a rozumne odôvodniť.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] prejednal odvolanie žalovaných podľa ustanovenia § 379 C. s. p. a § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

22. Odvolanie žalobcov bolo podané pred 1. júlom 2016, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), odvolací súd preto postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. a posudzoval právne účinky odvolania žalobcov v zmysle príslušných ustanovení O. s. p.

23. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že napadnutý rozsudok bol vyhlásený po spojení dvoch samostatných vecí na spoločné konanie (spojené konania sp. zn. 68Cbi/25/00 a sp. zn. 76Cb/145/1999), a to uznesením krajského súdu č. k. 76Cb/145/199-454 zo dňa 02. 06. 2014, pričom spojená vec je ďalej na súde prvej inštancie vedená pod sp. zn. 76Cb/145/1999. Pred spojením vecí prebiehali na súde samostatné konania, v rámci ktorých jednotlivo boli vydané rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu.

24. V konaní sp. zn. 68Cbi/25/00 bola dňa 25. 02. 2000 podaná žaloba správcom konkurznej podstaty JUDr. Júliom Gogom, SKP úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne v konkurze, a to na odporovanie právnych úkonov úpadcu. V konaní bol dňa 04. 12. 2009 vyhlásený rozsudok č. k. 68Cbi/25/00-100, ktorým bola žaloba zamietnutá z dôvodu, že je zmätočná, pretože v texte žaloby žalobca uvádza, že kúpne zmluvy uvedené v žalobe a Dohoda o vydaní majetku majú náležitosti odporovacieho právneho úkonu, pretože nimi bola ukrátená majetková podstata úpadcu, avšak výrok žaloby sa zaoberá vrátením majetku do konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca sa domáha vrátenia všetkého, o čo sa odporovanými právnymi úkonmi majetok dlžníka ukrátil, a ak to nie je možné zaplatiť žalobcovi sumu 43 309 870,- Sk s 18% úrokom z omeškania. Takýto výrok je v súlade s § 16 ods. 4 ZKV. Súd zisťoval, či v danom prípade žalobca podal odporovaciu žalobu na uvedené právne úkony v žalobe v zmysle § 15 ods. 1 ZKV, avšak takáto žaloba zo strany žalobcu nebola podaná. Konanie podľa ust. §15 ods. 4 ZKV sa začína na návrh, pričom žalobca voči žalovanému takúto žalobu nepodal. Odporovateľný právny úkon spája svoje účinky voči konkurzným veriteľom až na základe právoplatného rozhodnutia súdu, čo však neznamená, že žalobca sa môže domáhať plnenia, či už vecného alebo peňažnej náhrady, bez právoplatného rozhodnutia súdu o odporovacej žalobe § 15 ods. 1 ZKV. Súd konštatoval, že takto podaná žaloba, ktorá bola súdu doručená dňa 25. 02. 2000 je právne neopodstatnená a podaná predčasne, keďže nedošlo k právoplatnému skončeniu konania vo veci medzi žalobcom a žalovaným podľa § 15 ZKV. Preto žalobu uplatnenú v zmysle § 16 ods. 4 ZKV súd zamietol.

25. Rozsudok uvedený v bode 24. tohto odôvodnenia bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obo/29/2010-122 zo dňa 26. 01.2011 ako súdom odvolacím a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo

záhlavia žaloby vyplýva, že táto je označená ako žaloba o odporovanie právnych úkonov dlžníka a z článku VI. žaloby je zrejme, že je v nej uvedené, že žalobca ako správca konkurznej podstaty v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 (§ 16 ods. 1 zákona č. 328/ 1991 Zb.) voči žalovanému, ktorý mal z odporovaných právnych úkonov prospech, odporuje tieto právne úkony uvedené v bode IV. žaloby ako právne neúčinné. V petite žaloby je iba uvedené, že žalovaný je povinný v prospech konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne v konkurze vrátiť všetko, o čo sa odporovanými právnymi úkonmi uvedenými v bode IV. žaloby dlžníkov majetok ukrátiť. Z takto koncipovaného obsahu žaloby nie je zrejme, že žalobca nepodal aj odporovaciu žalobu, ako konštatoval súd prvej inštancie. I keď v petite, nie je uvedené, že odporuje uvedeným právnym úkonom, skutočnosť, že uvedené právne úkony odporuje je jednoznačná z článku VI. žaloby. Súd prvej inštancie teda podľa odvolacieho súdu pochybil, keď žalobu neposudzoval podľa jej obsahu, ale iba na základe vysloveného petitu.

26. Následne v konaní sp. zn. 68Cbi/25/00 súd prvej inštancie dňa 27. 05. 2011 opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 68Cbi/25/00-136, ktorým žalobu zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nepreukázal, ani nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov o tom, že sa majetok dlžníka odporovanými právnymi úkonmi zmenšil, v akom rozsahu sa zmenšil a aký majetok mu zostal na uspokojenie veriteľov. Keďže v konkurze ide zásadne o pluralitu veriteľov, pričom úspešne odporovaný úkon je právne neúčinný voči všetkým konkurzným veriteľom, je vecou žalobcu preukázať, že právnym úkonom dlžníka boli ukrátené vymáhateľné pohľadávky veriteľov, ktorí si ich v konkurznom konaní prihlásili, pričom musí ísť o ukrátenie takých pohľadávok, ktoré mali veritelia voči dlžníkovi už v dobe vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníkom; ukrátenie sa netýka pohľadávok tých veriteľov, ktorým postavenie veriteľa zaniklo. Ukrátenie pohľadávky veriteľa je vecou dôkazného bremena zaťažujúceho žalobcu a musí byť v každom prípade odporovanie právneho úkonu predmetom tvrdenia a dokazovania. Žalobca odporovateľnosť právneho úkonu tvrdil v žalobe, avšak z jeho strany nedošlo k preukázaniu odporovateľnosti právneho úkonu. Žalobca nepreukázal základ žaloby, a to zmenšenie majetku dlžníka a v dôsledku toho ukrátenie vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov.

27. Rozsudok súdu prvej inštancie dňa 27. 05. 2011 č. k. 68Cbi/25/00-136 bol uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. 12. 2012 č. k. 3Obo/71/2011-203 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení uviedol, že zotrúva na názore uvedenom v rozhodnutí sp. zn. 3Obo/29/2010 zo dňa 26. 01. 2011 (že ide o odporovaciu žalobu). Ďalej uviedol, že pokiaľ dlžník odpredal majetok za nižšiu cenu, aká bola cena majetku ocenená znaleckým posudkom, je zrejme, že jeho majetok o rozdiel sumy ocenej a odpredajom získanej, zmenšil. S poukazom na ustanovenie § 15 ZKV vytkol súd prvej inštancie, že nevykonan žiadne dokazovanie k otázke, či úpadca v čase, keď k odpredaju nehnuteľností kúpnymi zmluvami, ktoré žalobca ako právne úkony odporuje, mal dlhy voči veriteľom, ktorí sa následne stali jeho konkurznými veriteľmi po vyhlásení konkurzu na jeho majetok a si ich pohľadávky do konkurzu prihlásili. Tvrdenie, žalobcu, ktorým sa odvoláva, že táto skutočnosť vyplýva zo zoznamu prihlásených pohľadávok a tiež z výsledku prieskumného pojednávania, odvolací súd označil pre splnenie podmienky uvedenej v § 15 ZKV za nedostatočné. Zo zoznamu prihlásených pohľadávok vyplýva, ktorí veritelia si ich pohľadávky prihlásili, ale nie ktoré existujúce pohľadávky v čase realizácie odporovaných kúpnych zmlúv konkrétnych konkurzných veriteľov nemohli byť uspokojené následkom dlžníkových právnych úkonov. Pre úspešné odporovanie právnych úkonov je potrebné preukázať, že pohľadávky ktorých konkurzných veriteľov neboli uspokojené práve v dôsledku zmenšenia majetku v dôsledku odporovaných právnych úkonov (§ 15 ods. 2 až 6 ZKV). Uložil tak súdu prvej inštancie doplniť v tomto smere dokazovanie vo veci.

28. V konaní sp. zn. 76Cb/145/199 bola dňa 25. 03. 1998 podaná žaloba konkurzným veriteľom - Slovenská sporiteľňa, a. s., a to o právnu neúčinnosť úkonov o prevode majetku úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne, konkrétne kúpnych zmlúv z roku 1996 a Dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnávacieho podielu členov družstva zo dňa 02. 12. 1995. V tomto konaní súd prvej inštancie dňa 27. 05. 2011 rozsudkom č. k. 76Cb/145/99-329 žalobu zamietol. V konaní v tom čase už na strane žalobcu vystupoval žalobca 2/ - AKUS, a. s. (po predchádzajúcich pripustených zmenách žalobcu z

dôvodu postúpenia pohľadávky pôvodného žalobcu na nich). Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že s poukazom na § 15 ods. 1, 2, 3 ZKV bolo povinnosťou žalobcu preukázať pohľadávky svojich veriteľov, ktorí boli ukrátení ku dňu uskutočnenia odporovateľného úkonu, t. j. ku dňu uzavretia odporovaných zmlúv. Tento žalobca v priebehu celého konania v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Žalobca nepreukázal ani nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov o tom, že majetok dlžníka odporovanými právnymi úkonmi zmenšil, v akom rozsahu sa zmenšila, aký majetok mu zostal na uspokojenie veriteľov. I keď konkrétnym právnym úkonom dôjde k zmenšeniu majetku dlžníka, nie je možné úspešne sa domáhať odporovateľnosti v prípade, ak majetok, ktorý dlžníkovi zostal, postačuje na uspokojenie pohľadávok veriteľov. Keďže v konkurze ide zásadne o pluralitu veriteľov, pričom úspešne odporovaný úkon je právne neúčinný voči všetkým konkurzným veriteľom, je vecou žalobcu preukázať, že právnym úkonom dlžníka boli ukrátené vymáhateľné pohľadávky veriteľov, ktorí si ich v konkurznom konaní zákonom stanoveným spôsobom prihlásili, pričom musí ísť o ukrátenie takých pohľadávok, ktoré mali veritelia voči dlžníkovi už v dobe vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníkom; ukrátenie sa netýka pohľadávok tých veriteľov, ktorým postavenie veriteľa zaniklo. Ukrátenie pohľadávky veriteľa je vecou dôkazného bremena zaťažujúceho žalobcu a musí byť v každom prípade odporovateľnosti predmetom tvrdenia a dokazovania. Úspešnosť odporovateľnosti závisí od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnymi úkonmi zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok mu ostane na uspokojenie pohľadávky. Odporovateľnosť predpokladá, že právnymi úkonmi dlžníka sa skráti uspokojenie pohľadávky veriteľa, teda, že v dôsledku konkrétneho právneho úkonu dlžníka nebude pohľadávka veriteľa pre nedostatok majetku uspokojená vôbec alebo len čiastočne. Súd konštatoval, že žalobca nepreukázal základ žaloby, a to zmenšenie majetku dlžníka a v dôsledku toho ukrátenie vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov, a preto bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

29. Rozsudok súdu prvej inštancie uvedený v bode 28. tohto odôvodnenia bol dňa 23. 10. 2012 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho č. k. 5Obo/70/2011-373 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že žalobca sa domáhal žalobou podanou na súd 25. 03. 1998 určenia neúčinnosti právnych úkonov podľa ustanovenia § 15 ods. 4 písm. c/ zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení platnom od 01. 02. 1998 (ďalej len ZKV). Súd prvej inštancie však na predpoklady odporovateľnosti právnych úkonov použil právnu úpravu platnú do 01. 02. 1998, teda vôbec neaplikoval na danú vec ustanovenie § 70a ods. 3 ZKV, pretože toto ustanovuje, že na konanie začaté pred 01. 02. 1998 sa použije ustanovenie § 15 účinné po 01. 02. 1998, s tým, že právne účinky úkonov, ktoré nastali skôr, mali zostať zachované. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že daný prípad je treba posudzovať podľa § 15 a § 16 ZKV účinného do 31. 01. 1998 podľa odvolacieho súd neobstojí s poukazom na princíp právnej istoty, pretože je v zjavnom rozpore so znením platnej a účinnej normy, a to § 70a ods. 3 ZKV. Pre nesprávne právne posúdenie súd prvej inštancie vôbec nevykonal dokazovanie na skutočnosti tvrdené žalobcom a na to, či boli splnené podmienky odporovateľnosti, stanovené v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV platného od 01. 02. 1998. Odvolací súd prisvedčil žalobcovi, že napadnuté rozhodnutie je zmätočné v časti, kde konštatuje povinnosť žalobcu preukázať pohľadávky svojich veriteľov, ktorí boli ukrátení ku dňu uskutočnenia odporovateľného úkonu, t. j. ku dňu uzatvárania predmetných zmlúv. Veriteľov žalobcu AKUS, a. s., nie je potrebné skúmať, pretože má postavenie konkurzného veriteľa. Skúmať sa majú pohľadávky konkurzných veriteľov úpadcu, pričom výška pohľadávok prihlásených do konkurzu je zrejmá z konkurzného spisu.

30. Následne po tomto rozhodnutí odvolacieho súdu došlo k spojeniu oboch vecí (veci vedenej pod sp. zn. 68Cbi/25/2000 a sp. zn. 76Cb/145/1999) a vyhláseniu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 76Cb/145/1999-538 zo dňa 07. 11. 2014.

31. S poukazom na dôvody napadnutého rozsudku č. k. 76Cb/145/1999-538 zo dňa 07. 11. 2014 možno konštatovať, že súd prvej inštancie neposudzoval vec podľa § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998, ako mu to uložil odvolací súd v rozhodnutí zo dňa 23. 10. 2012 č. k. 5Obo/70/2011-373, hoci toto ustanovenie v rozhodnutí súd prvej inštancie citoval a dokonca na str. 8 posledný odsek napadnutého rozsudku konštatoval splnenie podmienky personálneho prepojenia uvedenej v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998. Súd prvej inštancie sa ďalej v

odôvodnení odvolával na rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 11. 12. 2012 č. k. 3Obo/71/2011-203, avšak v konečnom dôsledku pri svojich záveroch ani z tohto rozhodnutia nevychádzal. Vzhľadom na spojenie vecí, ako aj vzhľadom na množstvo námietok účastníkov sporu k predmetu sporu, bolo potrebné súdom prvej inštancie vysvetliť, akým smerom viedol dokazovanie o žalobách žalobcov a prečo, podľa akého znenia zákona o konkurze a vyrovnaní vec posúdil a prečo, aké predpoklady musia byť splnené pre úspešné odporovanie právneho úkonu v tomto prípade, a ktoré z nich žalobcovia splnili/nesplnili, pričom bolo potrebné uviesť, akou úvahou sa pri posudzovaní týchto predpokladov súd spravoval. Ak súd nepostupoval v zmysle predchádzajúcich rozhodnutí odvolacieho súdu, mal svoj odklon zdôvodniť a mal vysvetliť, prečo svoje závery vyvodil z predpokladov uvedených v § 15 ods. 5 ZKV a nie z § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že z vykonaného dokazovania nebolo súdu prvej inštancie zrejmé, že v dôsledku právnych úkonov, ktoré žalobcovia odporujú, sa dlžník dostal do úpadku, pričom dôkazné bremeno na preukázanie príčinnej súvislosti medzi týmito úkonmi a úpadkom dlžníka ležalo na žalobcoch. Posúdenie tejto otázky však nevyplýva z ust. § 15 ods. 4 ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998 a jej posúdenie nebolo súdu prvej inštancie uložené ani rozhodnutím odvolacieho súdu zo dňa 11. 12. 2012 č. k. 3Obo/71/2011-203 a ani rozhodnutím odvolacieho súdu zo dňa 23. 10. 2012 č. k. 5Obo/70/2011-373. Ide o otázku rozhodujúcu pri posudzovaní odporovateľnosti podľa ust. § 15 ods. 5 ZKV, čo však nebolo predmetom tohto konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto smere pôsobí zmätočne a nezrozumiteľne.

32. Nepresvedčivo pôsobí aj záver súdu o neunesení dôkazného bremena o existencii pohľadávok konkrétnych konkurzných veriteľov v čase vykonania odporovaných právnych úkonov, ktoré nemohli byť uspokojené pre vykonanie odporovaných úkonov, keď súd prvej inštancie vôbec nevykonával dokazovanie navrhované žalobcami - ani len obsahom konkurzného spisu, na ktorý v tomto smere poukazoval aj odvolací súd v rozhodnutí sp. zn. 5Obo/70/2011-373. Odvolací súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Obo/71/2011 tiež uložil súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie k otázke zistenia pohľadávok konkurzných veriteľov, ktoré nemohli byť uspokojené v dôsledku dlžníkových právnych úkonov, pričom ako nedostačujúce považoval zoznam prihlásených pohľadávok a výsledok prieskumného pojednávania. Súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal s námietkou žalobcov, že ich nezaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie, že sa dlžník dostal do úpadku v dôsledku odporovaných právnych úkonov, ale ich zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania personálneho prepojenia v zmysle § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že základný predpoklad pre úspešnú odporovateľnosť je existencia vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, ktorej uspokojenie je ukrátené v dôsledku úkonov dlžníka urobených v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy (§ 15 ods. 1 a 2 ZKV v znení od 01. 02. 1998). V prípade odporovateľnosti voči úkonom dlžníka uzavretých s osobou uvedenou v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV alebo v jej prospech, sa však môže druhá strana úspešne ubrániť, ak preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa. Z uvedeného vyplýva, že v prípade odporovateľnosti podľa § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998 je na žalobcovi dôkazné bremeno na preukázanie, že odporovaný úkon bol uzavretý v posledných 3 rokoch pred začatím konkurzu s osobou uvedenou v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV, ako aj na preukázanie existencie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, ktorej uspokojenie je ukrátené v dôsledku odporovaných úkonov urobených v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu, pričom úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá. Žalovaný však môže preukázať, teda nesie dôkazné bremeno, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa (pri náležitej starostlivosti sa vyžaduje určitá aktivita osoby uvedenej v § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV smerujúca k tomu, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa spoznala).

33. Odvolací súd tiež uvádza, že hoci sa v spojenom súdnom spise nachádzajú aj listinné dôkazy predložené oboma stranami sporu, v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje ich vyhodnotenie.

34. Podstatou odvolacích námietok žalobcov prejednávaných v tomto odvolacom konaní je námietka výskytu väd konania uvedených v § 221 ods. 1 O. s. p., námietka neúplne zisteného skutkového stavu,

pre nevykonanie navrhnutých dôkazov, námietka nesprávnych skutkových zistení z vykonaného dokazovania a námietka nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcov sú dôvodné, pretože v konaní sa vyskytli vady uvedené v § 221 ods. 1 písm. f/ (postupom súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom) a v § 221 ods. 1 písm. h/ (súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav) O. s. p., čo je dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

35. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné z vyššie uvedených dôvodov, neobsahuje vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ako aj uvedenie, prečo súd nevykonal niektoré dôkazy, ktoré strany sporu navrhovali. V rozhodnutí sa súd odvoláva na ust. § 15 ods. 4 ZKV, avšak právny záver a posúdenie predpokladu úspešnej odporovacej žaloby uvádza podľa § 15 ods. 5 ZKV. Tým sa rozhodnutie súdu prvej inštancie stalo nezrozumiteľným.

36. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane, a právnymi závermi na strane druhej. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Platí pritom, že rozhodnutie nemusí dávať odpovede na všetky tvrdenia a námietky strán sporu, ale len na všetky významné tvrdenia a námietky pre rozhodnutie veci. Súd musí presvedčivo vysvetliť ako posúdil skutkové zistenia a právne argumenty strán sporu, z čoho a čo považuje za preukázané, aké dôkazy vykonal, a prečo iné prípadne navrhované dôkazy nepovažoval za potrebné vykonať a ako vec právne posúdil, prípadne poukáže na ustálenú rozhodovaciu prax súdov (v prípade odklonu od nej, svoj odklon musí dôkladne zdôvodniť). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nedáva odpovede na podstatné otázky, ktoré sú významné pre rozhodnutie veci, a je postavené na niektorých záveroch, ktoré nevyplynuli z dokazovania a ani z rozhodnutí najvyššieho súdu v tejto veci ako súdu odvolacieho (vyššie uvedených).

37. K tvrdeniam žalovaného o neprípustnosti odklonu od rozhodovacej činnosti v iných, ale skutkovo totožných veciach (na ktorú poukázal vo svojich vyjadreniach k odvolaniu), odvolací súd uvádza s poukazom na stabilnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad IV. ÚS 75/09), že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že budú ich správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09). Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). V tejto súvislosti ústavný súd už rozhodol, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená, že sa judikatúra najmä najvyššieho súdu nemôže vyvíjať, resp. že v prípade, ak je prijaté ojedinelé rozhodnutie, vybočujúce z doterajšej línie rozhodovacej praxe, sa konajúci súd nemôže vrátiť na pôvodnú líniu rozhodovacej činnosti. Odklon rozhodovania o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, musí byť objektívne a rozumne odôvodnený. Taký odklon je aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky ústavne udržateľný.

38. K námietke žalovaného, týkajúcej sa obsahu žaloby a petitu tejto žaloby žalobcu 1/, ktorú opätovne

vzniesol aj vo vyjadreniach k odvolaniu, odvolací súd uvádza, že odpoveď na túto námietku žalovaný dostal v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedenom v bode 25 tohto odôvodnenia, preto sa odvolací súd nebude k nej opätovne vyjadrovať, zvlášť za situácie, že na tomto závere zotrúva a nemá k nemu viac čo uviesť.

39. K námietke žalovaného, týkajúcej sa zákazu retroaktivity, ktorú opätovne vznášal v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ako aj vo svojich vyjadreniach k odvolaniu, odvolací súd uvádza, že vo svojom rozhodnutí uvedenom v bode 29 tohto odôvodnenia vychádzal z ustanovenia ustanovenie § 70a ods. 3 ZKV (v znení účinnom od 01. 02. 1998), ktorý upravil spätnú účinnosť § 15 ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998, aj na konania začaté pred 01. 02. 1998 s tým, že právne účinky úkonov, ktoré nastali skôr, majú zostať zachované. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 20/2011zo dňa 29. 03. 2011. Z neho vyplýva, že každá právna úprava prijatá zákonodarcom má svoj účel a význam. Zmyslom zmien právnej úpravy konkurzu a vyrovnania (prijatých zákonom č. 12/1998 Z. z.) bolo okrem iného umožniť aj účinnejšie postihnutie právnych úkonov, ktoré boli uzavreté s úmyslom ukrátiť konkurzných veriteľov. Cieľom konkurzu je totiž dosiahnuť pomerné uspokojenie veriteľov z dlžníkovho majetku (§ 2 zákona konkurzu a vyrovnania). Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nadobudnutých práv sa môže nová právna úprava dotýkať. Nepravá retroaktivita je možná, ak to odôvodňujú „závažné dôvody všeobecného záujmu“ a ak prípadné zásahy ustanovené novou právnou úpravou rešpektujú aj princíp proporcionality (napr. PL. ÚS 67/07). Ústavnosť nepravej retroaktivity právnej normy má pritom právomoc skúmať len ústavný súd v rámci konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Najvyšší súd nemá právomoc rozhodovať o súlade ustanovení zákonov s ústavou (podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sú sudcovia pri výkone funkcie viazaní aj zákonom). V teórii ústavného práva i v slovenskom ústavnom systéme sa uplatňuje tzv. prezumpcia ústavnosti právnych noriem čo znamená, že na účinnú právnu normu sa orgán ju aplikujúci musí pozeráť ako na súladnú s ústavou dovtedy, kým ústavný súd predpísaným spôsobom nevysloví jej neústavnosť (mutatis mutandis III. ÚS 274/07). Najvyšší súd preto musel vo svojom rozhodnutí na potrebu aplikácie § 70a ods. 3 ZKV účinného od 01. 02. 1998 súd prvej inštancie upozorniť. Bolo následne na súde prvej inštancie pri úvahe o aplikácii § 70a ods. 3 ZKV a následne § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV v znení účinnom od 01. 02. 1998 odôvodniť úvahy, ktoré právne účinky a ktorých právnych úkonov nastávajú skôr a musia zostať zachované v kontexte § 15 ZKV (s vysvetlením o účinkoch, ktoré nastali pred 01. 02. 1998 a musia zostať zachované a ktoré nastali po 01. 02. 1998). Na predmetnú vec je preto potrebné aplikovať § 70a ods. 3 ZKV a § 15 ods. 4 písm. c/ ZKV, nakoľko je súčasťou platného právneho poriadku. To, či sú naplnené podmienky pre účinnú odporovateľnosť úkonov dlžníka, teda, či sú naplnené všetky podmienky uvedené v týchto ustanoveniach, bolo už na úvahe a rozhodnutí súdu prvej inštancie. Vzhľadom na vady napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spočívajúce v jeho nepreskúmateľnosti, nie je možné prijať záver, či bolo splnenie/nesplnenie týchto predpokladov správne posúdené.

40. K námietke žalovaného o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri pripúšťaní zmien na strane žalobcu 1/, keďže postúpenie pohľadávky nebolo vykonané zmluvami uzavretými vo forme notárskej zápisnice, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že postúpenie pohľadávky bolo vykonané spôsobom, ako to vyžadovalo ust. § 7 ods. 4 zák. č. 328/1991 Zb. v znení platnom v čase uzavretia jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávky žalobcu 1/ (od 01. 01. 2005 sa nevyžadovala forma notárskej zápisnice pre zmluvu o postúpení pohľadávky počas konkurzu). Možno teda prisvedčiť žalobcom v správnosti ich vyjadrenia k tejto námietke.

41. K návrhu žalovaného na zastavenie tohto súdneho konania (podaného počas odvolacieho konania), pre dôvody na strane žalobcov, odvolací súd uvádza, že žalovaným tvrdený dôvod pre zastavenie konania na strane žalobcu 1/ je dôvodom, pri ktorom si žalovaný zamieňa vecnú aktívnu legitímáciu s procesnou spôsobilosťou. Nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu (t. j. či je žalobca nositeľom uplatneného práva, či podal žalobu dôvodne), ku ktorému smeruje vo svojej podstate námietka žalovaného, nemôže spôsobiť zastavenie súdneho konania. Takýto nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Naopak nedostatok procesnej spôsobilosti, t. j. spôsobilosti byť účastníkom konania, ktorá by v prípade žalobcu 1/ zanikla výmazom z obchodného registra bez

právneho nástupcu, by bol dôvod pre zastavenie konania. K tejto situácii však v predmetnom konaní zatiaľ nedošlo. Na strane žalobcu 2/ má byť podľa žalovaného dôvodom na zastavenie konania skutočnosť, že podal nie žalobu odporovateľnú, ale žalobu na plnenie. K tejto skutočnosti sa odvolací súd už vyjadril vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí a na závere o druhu žaloby a jej obsahu zotrváva (viď bod 25 a bod 38 tohto odôvodnenia). Zároveň konštatuje, že dôvod pre zastavenie konania na strane žalobcov ku dňu jeho rozhodovania daný nie je.

42. Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil pokynmi uvedenými v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach odvolacieho súdu a napadnuté rozhodnutie nespĺňa v odôvodnení náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku. Nedostatky odôvodnenia a postupu v konaní, sú takej závažnosti, že mali za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

43. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci predčasne, bez riadneho zistenia rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu vysvetlenia dôvodov významných pre rozhodnutie veci (aké predpoklady musia byť naplnené pre úspešné odporovanie právnomu úkonu, z čoho tieto predpoklady vyplývajú; ktoré predpoklady sú splnené a ktoré nie a z čoho súd tieto závery vyvodil), v konaní sa vyskytli iné vady, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (neriadenie sa názorom odvolacieho súdu), a taktiež súd opomenul aplikovať na uplatnený nárok príslušnú právnu normu, resp. ju neaplikoval v súlade s jej účelom a významom. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ C. s. p. zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 C. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

44. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto rozhodnutí tak k hmotnoprávnym otázkam, ako aj v rovine procesnoprávnej a svoje nové rozhodnutie riadne odôvodní (§ 391 ods. 2 C. s. p.). Viazanosť názorom odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 C. s. p. v žiadnom prípade neznamená zásah do nezávislosti sudcu definovanej v čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odkloniť sa od týchto záverov však je možné v prípade preukázanej a v novom rozhodnutí riadne zdôvodnenej takej zmeny skutkového stavu, že zotrvanie na niektorom z týchto záverov (alebo prípadne na všetkých týchto záveroch) nebude možné. Taktiež bude odklon možný pri odlišnom vyriešení prejudiciálnej otázky, z ktorej odvolací súd vychádzal, v inom súdnom konaní, ako aj pri zmene právnej úpravy, či podstatnej zmene rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (v období po rozhodnutí odvolacieho súdu).

45. Keďže konanie bude pokračovať už za účinnosti a s aplikáciou C. s. p. bude súd prvej inštancie postupovať v dokazovaní v zmysle § 470 ods. 1 C. s. p. novej právnej úpravy v C. s. p. podľa návrhov strán sporu na vykonanie dokazovania k preukázaniu svojich tvrdení, ktoré doteraz v konaní predniesli a neboli vykonané (bez zdôvodnenia prečo), a prípadne, ktoré v ďalšom konaní navrhnu a budú (sú) pre rozhodnutie veci významné. Vzhľadom na to, že toto konanie začalo ešte pred účinnosťou C. s. p., bude musieť súd prvej inštancie dodržať zákonnú podmienku uvedenú v § 470 ods. 2, veta druhá C. s. p., a to neuplatňovať ustanovenia C. s. p. o popretí skutkových tvrdení strany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany sporu.

46. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (ust. § 396 ods. 3 C. s. p.).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa

konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov. b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu. c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany, podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.), v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).